

אֲבָרָם יֹשֵׁב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. לְאֶת־דְּבָקָא בְּאֶתְרָא
 דְּמְהִימְנוּתָא וְלִמְנַדַּע חֲכַמְתָּא לְאֶת־דְּבָקָא
 בְּמֵאֲרִיָּה. וְלוֹט יֹשֵׁב בְּעָרֵי הַפְּכָר וַיֵּאֱהֵל עַד סְדוֹם.
 עִם אֲנָוִן תִּיבִין דְּעָלְמָא דְנִפְקוּ מִגּוֹ מְהִימְנוּתָא דְכְּתִיב
 וְאֲנָשֵׁי סְדוֹם רָעִים וְחַטָּאִים לִי מְאֹד. כָּל חַד אֶת־פְּרִשׁ
 לְאֶרְחֵיהּ בְּדָקָא יֵאוּת. בְּנִין כְּדִ זְכָאִין אֲנָוִן תְּכַרְיָא
 דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵיִתָּא יִמְכָּא וְלִילֵיא, וְחֲבֵרוֹתָא דְלַהוֹן
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. וְעַלֵּיהּוּ כְּתִיב, (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם
 הַדְּבָקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם תִּיִם כְּלָכֶם הַיּוֹם:

וַיֵּי אָמַר אֶל אֲבָרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד לוֹט מַעֲמוֹ וְגו'. רַבִּי
 אָבָא פִּתַּח (יוֹנָה א) וַיִּקְּם יוֹנָה לְבְרוּתָא תְּרִשִׁישָׁה
 מִלְּפָנֵי יי וְגו'. וַיֵּי לְמֵאן דְּאֶסְתַּתֵּר מִקַּמִּי קְדִשָׁא בְּרִידָא
 הוּא דְכְּתִיב בֵּיהּ (יִרְמִיָּה כג) הֲלֹא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאֶרֶץ
 אֲנִי מֵלֵא נָאִם יי וְהוּא אֶתִּי לְמַעַרְק מִקַּמִּיהּ.

לשון הקודש

הוא, וְעַלֵּיהֶם כְּתוּב (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם
 הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם תִּיִם כְּלָכֶם הַיּוֹם.
 וְהו' אָמַר אֶל אֲבָרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד לוֹט
 מַעֲמוֹ וְגו'. רַבִּי אָבָא פִּתַּח, (יוֹנָה א) וַיִּקְּם
 יוֹנָה לְבְרוּתָא תְּרִשִׁישָׁה מִלְּפָנֵי ה' וְגו'. אוי
 לְמִי שְׁמַסְתַּתֵּר מִלְּפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שְׁכַתוּב בּוֹ (יִרְמִיָּה כג) הֲלֹא אֶת הַשָּׁמַיִם
 וְאֶת הָאֶרֶץ אֲנִי מֵלֵא נָאִם ה', וְהוּא בָּא
 לְבְרוּתָא מִלְּפָנֵינוּ!?

אֲבָרָם יֹשֵׁב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, לְהַדְּבִק בְּמִקוּם
 הָאֲמוּנָה וְלְדַעַת הַחֲכָמָה לְהַדְּבִק בְּרַבּוֹנוּ.
 וְלוֹט יֹשֵׁב בְּעָרֵי הַפְּכָר וַיֵּאֱהֵל עַד סְדוֹם,
 עִם אוֹתָם הַרְשָׁעִים שֶׁל הָעוֹלָם שִׁינְאוּ
 מִתּוֹךְ הָאֲמוּנָה, שְׁכַתוּב וְאֲנָשֵׁי סְדוֹם
 רָעִים וְחַטָּאִים לְה' מְאֹד. כָּל אֶחָד נִפְרַד
 לְדַרְכוֹ כְּרָאוּי. מִשּׁוּם כְּדִ אֲשֶׁרֵיהֶם
 הַחֲבָרִים שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה יוֹמָם
 וְלַיְלָה, וְהַחֲבָרוֹת שְׁלָהֶם עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

אֱלֹהִים כְּתִיב, (שיר השירים ב) **יוֹנְתִי בְּחַגְוֵי הַסֵּלַע בְּסֵתֶר**
הַמְּדֻרְגָה. יוֹנְתִי דָא כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל. בְּחַגְוֵי הַסֵּלַע
דָּא יְרוּשָׁלַם דְּאִיהִי סִלְקָא עַל כָּל עֲלָמָא. מַה סֵּלַע
אִיהִי עֲלָאָה וְתַקִּיפָא עַל כֻּלָּא אוֹף יְרוּשָׁלַם אִיהִי עֲלָאָה
וְתַקִּיפָא עַל כֻּלָּא. בְּסֵתֶר הַמְּדֻרְגָה דָּא (בית המקדש) אֲתֵר
דְּאִקְרִי בֵית קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים לְבָא דְכָל עֲלָמָא.

וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב בְּסֵתֶר הַמְּדֻרְגָה בְּגִין דְּתַמָּן תְּוֹת
שְׂכִינְתָא מְסִתְתָּרָא כְּאִתְתָּא דְּאִיהִי צְנוּעָה
לְבַעֲלָהּ וְלֹא נִפְקָא מִבֵּיתָא לְבַר. כְּמַה דְּאֵת אָמַר (תהלים
קכח) אֲשֶׁתֶּךָ כְּגִפְנֵי פֹרְיָה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתְךָ וְגו'. כֶּךָ כְּנִסְתַּת
יִשְׂרָאֵל לֹא שְׂרִיָּא לְבַר מֵאֲתֵרָהּ אֲבִיבֵי דְדִרְגָא אֱלֹהִים
בְּזַמְנָא דְּגִלּוּתָא דְּאִיהוּ בְּגוּ גִלּוּתָא, וּבְגִין דְּאִיהִי
בְּגִלּוּתָא, שְׂאֵר עַמִּין אֵת לֹזֵן טִיבוּ וְשִׁלּוּהַ יִתִּיר.

לשון הקודש

משום ששם היתה השכינה נסתרת, כמו
 אשה שהיא צנועה לבעלה ואין יוצאת
 מביתה החוצה, כמו שנאמר (תהלים קכח)
 אשתך כגפני פוריה בירכתי ביתך וגו'.
 כך כנסת ישראל אינה שורה מחוץ
 למקומה בסתר המדרגה אלא בזמן של
 הגלות שהיא בתוך הגלות. ומשום שהיא
 בגלות, לשאר העמים יש טובה ושלוחה
 יותר.

אלה כתוב (שיר א) יונתי בחגוי הסלע
 בסתר המדרגה. יונתי - זו כנסת
 ישראל. בחגוי הסלע - זו ירושלים
 שהיא עולה על כל העולם. מה הסלע
 הוא עליון וחזק על הכל, אף ירושלים
 היא עליונה וחזקה על הכל. בסתר
 המדרגה - זה [בית המקדש] המקום
 שנקרא בית קדשי הקדשים, הלב של
 כל העולם.

ומשום כך כתוב בסתר המדרגה,

תָּא חַוִּי, בְּזִמְנָא דְיִשְׂרָאֵל שְׂרִיין עַל אֶרְעָא קַדִּישָׁא כְּלָא
הָוָה מִתְּתַקֵּן בְּדָקָא יָאוּת, וּבְרַסְיָא שְׁלִים עֲלֵיהּוּ,
וְעַבְדֵי פּוֹלְחָנָא וּבִקְעֵי אֲוִירִין דְּעֵלְמָא וְסְלִיק הָהוּא פּוֹלְחָנָא
לְעִילָא לְאַתְרֵיהּ, בְּגִין דְּאֶרְעָא לָא אֶתְתַקְנַת לְפּוֹלְחָנָא
אֲלָא לְיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲזֵייהּ. וּבְגִין כֶּךָ שְׂאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי
עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת הָווּ מִתְרַחְקֵי דְלָא הָווּ שְׁלֹטִין בְּהַ
כְּדֵהשְׁתָּא בְּגִין דְּלָא אֶתְזִנּוּ אֲלָא מִתְמַצִּית.

וְאִי תִימָא הָא חֲמִינֵן פְּמָה מַלְכִין הָווּ דְשְׁלִיטִין בְּזִמְנָא
דְּבֵית הַמְּקַדָּשׁ קִיָּים עַל עֵלְמָא. תָּא חַוִּי, בְּבֵית
רֵאשׁוֹן עַד לָא סְאִיבוּ יִשְׂרָאֵל אֶרְעָא, לָא הָווּ שְׁלֹטִין שְׂאֵר
עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אֲלָא אֶתְזִנּוּ מִתְמַצִּית
וּבְהָ הָווּ שְׁלֹטִין וְלֹא כָּל כֶּךָ. כִּיּוֹן דְּחִבּוּ יִשְׂרָאֵל וְסְאִיבוּ
אֶרְעָא כִּדִּין פְּבִיכּוֹל דְּחִוּ לָהּ לְשְׁכִינְתָּא מֵאַתְרָהּ
וְאַתְקַרְבַּת לְדוֹכְתָּא אַחְרָא, וּכְדִין שְׁלֹטִין שְׂאֵר עַמִּין
וְאַתְיָהִיב לֹון רֵשׁוּ לְשְׁלֹטָא.

לשון הקודש

בְּהַ כְּמוֹ עֲכָשׁוּ, מִשׁוּם שְׁלֹא נְזִנּוּ אֲלָא
 מִהַתְמַצִּית.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי רְאִינוּ כְּמָה מַלְכִים הָיוּ
 שְׁשֹׁלְטוּ בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמְּקַדָּשׁ קִיָּים עַל
 הָעוֹלָם - בְּהַ רְאָה, בְּבֵית רֵאשׁוֹן,
 בְּשֹׁטְרֵם טְמֵאוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הָאָרֶץ, לָא
 הָיוּ שׁוֹלְטִים שְׂאֵר הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדָם,
 אֲלָא נְזִנּוּ מִן הַתְּמַצִּית, וּבְהַ הָיוּ שׁוֹלְטִים

בְּהַ רְאָה, בְּזִמְנֵי שְׁיִשְׂרָאֵל שׁוֹרִים בְּאָרֶץ
 הַקְּדוּשָׁה, הַכֹּל הָיָה מְתַקֵּן כְּרֵאוּי, וְהַפְּסָא
 שְׁלָם עֲלֵיהֶם, וְעוֹשִׂים אֶת הָעֲבוֹדָה, וּבִקְעֵי
 הָאֲוִירִים שֶׁל הָעוֹלָם. וְאוֹתָהּ הָעֲבוֹדָה
 עוֹלָה לְמַעְלָה בְּמִקְוָמָהּ, מִשׁוּם שְׁהָאָרֶץ
 לָא הִתְתַקְנָה לְעֲבוֹדָה אֲלָא לְיִשְׂרָאֵל
 לְבַדָּם. וּמִשׁוּם כֶּךָ שְׂאֵר הָעַמִּים עוֹבְדֵי
 עֲבוֹדָם הָיוּ מִתְרַחְקִים, שְׁלֹא הָיוּ שׁוֹלְטִים

תָּא חַוִּי, אֶרְעָא דְיִשְׂרָאֵל לָא שְׁלִיט עָלָה מִמְנָא אַחְרָא
בַּר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּדֵי. וּבְשַׁעְתָּא דְחָאבוּ
יִשְׂרָאֵל וְהוּוּ מְקַטְרִין לְטַעְוֹן אַחְרַנִּין בְּגוּ אֶרְעָא, כְּבִיבּוּל
אֲדַחֲיָא שְׂכִינְתָּא מֵאַתְרָה וּמִשְׁכֵּי וּמְקַטְרֵי לְאַתְקַשְׂרָא
טַעְוֹן אַחְרָן גּוּ שְׂכִינְתָּא, וּכְדִין אֲתִיְהִיב לֹון שְׁלַטְנוּתָא,
בְּגִין דְקַטְרַת קַטְרָא הוּא לְאַתְקַטְרָא. וּכְדִין שְׁלַטּוּ שְׂאֵר
עַמִּין, וּבְטַלוּ נְבִיאִים, וְכָל אַנּוּן דְרַגִּין עֲלָאִין לָא שְׁלַטּוּ
בְּאַרְעָא.

וְלֹא אַעֲדִיו שְׁלַטְנוּתָא דְשְׂאֵר עַמִּין בְּגִין דְאַנּוּן מִשְׁכּוֹ
לְשְׂכִינְתָּא לְגַבְיָהּ. וְעַל דָּא בְּבֵית שְׁנֵי הָא
שׁוּלְטְנוּתָא מִשְׂאֵר עַמִּין לָא אַעֲדִיו וְכָל שְׁכֵן בְּגִלוּתָא
דְשְׂכִינְתָּא בְשְׂאֵר עַמִּין אֲתַר דְשְׂאֵר מִמְנָן שְׁלַטִּין וּבְגִין
כֶּךָ כְּלָהוּ יִנְקִין מִן שְׂכִינְתָּא דְאַתְקַרִּיבַת גַּבְיָהּ.

לשון הקודש

לתוך השכינה, ואז נתנה להם השליטה, משום שקטרת היא קשר להתקשר, ואז שלטו שאר העמים ובטלו נביאים, וכל אותן הדרגות העליונות לא שלטו בארץ. ולא הסירו את שליטת שאר העמים, משום שהם משכנו את השכינה אליהם. ועל זה הנה בבית שני לא סרה השליטה משאר העמים, וכל שכן בגלות ששכינה בשאר העמים, המקום ששם שולטים שאר הממנים. ומשום כך כלם יונקים מן השכינה שנקרבת אליהם.

ולא כל כך. כיון שחטאו ישראל וטמאו את הארץ, אז כביכול דחו את השכינה ממקומה, והתקרבה למקום האחר, ואז שלטו שאר העמים ונתנה להם הרשות לשלט.

בַּא רְאֵה, עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לֹא שׁוּלְט
מִמְנָה אַחַר פְּרַט לְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְבַדּוּ. וּבְשַׁעְתָּה שְׁחַטְאוּ יִשְׂרָאֵל וְהוּוּ
מְקַטְרִים לְעַבּוּדָה הַזֶּה שְׁבַתוּף הָאֶרֶץ,
כְּבִיבּוּל נִדְחַתָּה הַשְּׂכִינָה מִמְּקוֹמָה,
וּמוֹשְׁכִים וּמְקַטְרִים לְקַשֵּׁר עַבּוּדָה זֶה

ועל

דא בזמנא דישראל הוו שראן על ארעא
 (דף פה ע"א) ופלחי פולחנא דקדשא בריך הוא, שכינתא
 הות צנועה בינייהו ולא נפקת מגו ביתא לבר
 באתגלייא. ובגין כך כל אנון נביאים דהוו בההוא
 זמנא לא נטלו נבואה אלא באתרה פדקאמרן. ובגין
 כך יונה הוה ערק לבר מארעא קדישא, דלא יתגלי
 עליה נבואה ולא יהך בשליחותא דקדשא בריך הוא.

ואי תימא הא חמינן דאתגלייא שכינתא בכבל
 דאיהו לבר. הא אוקימנא דכתיב, (יחזקאל א) היה
 היתה, דהוה מה דלא הוה מן קדמת דנא מיומא
 דאתבני בי מקדשא, וההיא נבואה לשעתא הות
 וכתיב על נהר פבר, נהר דכבר הוה מיומא דאתברי
 עלמא, ושכינתא אתגלייא תדיר עליה דכתיב, (בראשית
 ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד וגו'.

לשון הקודש

הקדוש ברוך הוא.

ואם תאמר, הרי ראינו שהתגלתה
 השכינה בכבל, שהיא בחוץ - הנה
 פרשנו שכתוב (יחזקאל א) היה הנה, שהנה
 מה שלא היה מלפני כן מיום שנבנה
 בית המקדש, והנבואה ההיא היתה
 לשעתה. וכתוב על נהר פבר, הנהר
 שפבר היה מן היום שנברא העולם,
 והשכינה תמיד התגלתה עליו, שכתוב

ועל זה, בזמן שישראל היו שרוניים על
 הארץ ועובדים את עבודת הקדוש ברוך
 הוא, השכינה היתה צנועה ביניהם, ולא
 יצאה מתוך ביתה החוצה בגלוי. ומשום
 כך, כל אותם הנביאים שהיו באותו
 הזמן, לא נטלו נבואה אלא במקומה,
 כפי שאמרנו. ומשום כך יונה הוה בורח
 מחוץ לארץ הקדש, כדי שלא תתגלה
 עליו הנבואה, ולא ילך בשליחות של

(שם האחד וגו') וְדָא אִיתוּ חַד מִיַּנְיָהוּ.

וְתַמְן אֲתַגְלִיָּא שְׂכִינְתָא לְפּוּם שַׁעְתָּא דְאַצְטְרִיכוּ לָהּ
יִשְׂרָאֵל לְפּוּם צַעְרֵיהוּ. אֲבָל בְּזַמְנָא אַחְרָא לֹא
אֲתַגְלִיָּא. וּבְגִין כֵּךְ יוֹנָה בְּגִין דְּלֹא תִשְׂרִי עֲלוּי שְׂכִינְתָּא
וְלֹא תִתְגַּלִּי עֲלֵיהּ, אֲזִיל מֵאַרְעָא קַדִּישָׁא וְעַרְק. הַדָּא
הוּא דְכָתִיב (יונה א) מִלְּפָנַי יִי. וְכָתִיב כִּי יִדְעוּ הָאֲנָשִׁים
כִּי מִלְּפָנַי יִי הוּא בּוֹרֵחַ.

תָּא חֲזִי, כְּמָה דְשְׂכִינְתָּא לָא אֲתַגְלִיָּא אֶלָּא בְּאַתְרָא
דְּאַתְחֲזִי לָהּ, אוֹף חָבִי לָא אֲתַחֲזִי וְלֹא אֲתַגְלִיָּא
אֶלָּא בְּבַר נֶשׁ דְּאַתְחֲזִי לָהּ. דִּהָא מִן יוֹמָא דְסָלִיק עַל
רַעוּתֵיהּ דְּלוּט לְאַתְהַפְּכָא בְּסַרְתֵּינֵיהּ, אֶסְתַּלְקַת רוּחָא
קַדִּישָׁא מֵאַבְרָהָם. וְכֵד אֶסְתַּלְק לׁוט מִנֵּיהּ, מִיַּד שָׂרָא רוּחַ
קַדִּישָׁא בְּדוּכְתֵיהּ הַדָּא הוּא דְכָתִיב וַיִּי אָמַר אֵל אַבְרָם
אַחֲרֵי הַפָּרֶד לׁוט מֵעַמּוֹ וְגו'.

לשון הקודש

בַּא רְאָה, כְּמוֹ שֶׁהַשְּׂכִינָה לֹא מִתְגַּלֶּה
אֶלָּא בְּמָקוֹם הַרְאוּי לָהּ, אִף כֵּךְ לֹא
רְאוּיָהּ וְלֹא מִתְגַּלֶּה אֶלָּא בְּאֲדָם שְׂרָאוּי
לָהּ. שְׂהַרִי מִיּוֹם שַׁעֲלָה עַל רַעוּנֵי שַׁל לׁוט
לְהַתְהַפֵּךְ לְסוּרוֹ הָרַע, הַסְתַּלְקָה רוּחַ
הַקַּדִּישׁ מֵאַבְרָהָם. וְכִשְׁהַסְתַּלְק מִמֶּנּוּ לׁוט,
מִיַּד שָׂרְתָה רוּחַ הַקַּדִּישׁ בְּמָקוֹמָהּ. זֶהוּ
שְׂכָתוֹב וְה' אָמַר אֵל אַבְרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד
לׁוט מֵעַמּוֹ וְגו'.

(בראשית ב) וַנִּהְרָ יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַגֵּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְגו' וְשֵׁם הָאֶחָד וְגו', וְזֶה
הוּא אֶחָד מֵהֶם.

וְשֵׁם נִגְלָתָהּ הַשְּׂכִינָה לְפִי שַׁעֲה
שֶׁהַצְּטֻרְכוּ אוֹתָהּ יִשְׂרָאֵל לְפִי צַעְרָם,
אֲבָל בְּזַמְן אַחֵר לֹא הִתְגַּלְתָּהּ. וּמִשׁוּם כֵּךְ
יוֹנָה, כִּדִּי שְׁלֹא תִשְׂרַח עֲלוּי הַשְּׂכִינָה וְלֹא
תִתְגַּלֶּה עֲלוּי, הִלְךְ מֵאַרְצֵי הַקַּדִּישׁ וּבְרַח.
זֶהוּ שְׂכָתוֹב (יונה א) מִלְּפָנַי ה'. וְכָתוּב כִּי
יִדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי מִלְּפָנַי ה' הוּא בּוֹרֵחַ

תָּא חַוִּי, פִּינּוּן דְּחַמָּא אַבְרָהָם דְּלוּט הוּוּ תָב לְסַרְחַנְיָה,
הוּוּ דְחִיל אַבְרָהָם. אָמַר דִּילְמָא חַס וְשָׁלוֹם בְּגִין
חֲבָרוּתָא דְדָא אַבְיָדְנָא בְּגִינְיָה חוּלְקָא קַדִּישָׁא דְאַעְטָר לִי
קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. פִּינּוּן דְאַתְפָּרֵשׁ מִנִּיָּה אָמַר לִיָּה שָׂא נָא
עֵינִיד וְרָאָה מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵתָּה שָׁם.

מָאִי מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵתָּה שָׁם דְאַתְדַּבַּקְתָּ בִּיָּה
בְּקַדְמִיתָא וְאַתְעַטְרַת בְּהִימְנוּתָא שְׁלִימָתָא. צְפוּנָה
וְנִגְבָּה וְקַדְמָה וְיָמָה. אֵלִין אַנּוּן מִסְעֵיו דְהוּוּ בְּקַדְמִיתָא
דְכְּתִיב וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו. וְכְתִיב הַלּוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה. אֵלִין
דְרַגִּין עַלְאִין דְאַתְעַטְר בְּמַהִימְנוּתָא שְׁלִימָתָא בְּקַדְמִיתָא.
וְכִדִּין אַתְבְּשָׁר דְלָא יַעֲדִי מִנִּיָּה וּמִן בְּנֵי לְעֵלְמִין
דְכְּתִיב כִּי אֵת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֵתָּה רוּאָה. מָאִי
אֲשֶׁר אֵתָּה רוּאָה. דָּא דְרַגָּא קַדְמָאָה דְאַתְנַגְלִיא לִיָּה כְּמָה
דְאַתְ אָמַר לִיָּי הַנְּרָאָה אֵלִיו. וּבְגִין כִּךְ אֲשֶׁר אֵתָּה רוּאָה

לשון הקודש

הַשְּׁלֵמָה. צְפוּנָה וְנִגְבָּה וְקַדְמָה וְיָמָה –
 אֵלוּ חַס מִסְעֵיו שְׁהִיוּ בְּתַחֲלָה, שְׂכַתוּב
 וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו. וְכַתוּב הַלּוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה
 – אֵלוּ הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁהַתְּעַטֵּר
 בְּאַמוּנָה הַשְּׁלֵמָה בְּתַחֲלָה.

וְאֵז הַתְּבַשְׂר שְׁלֵא תּוּזוּ מִמֶּנּוּ וּמִבְּנֵי
 לְעוֹלָמִים, שְׂכַתוּב כִּי אֵת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 אֵתָּה רוּאָה. מַה זֶה אֲשֶׁר אֵתָּה רוּאָה? זוּ
 הַדְּרָגָה הַרְאִישׁוֹנָה שֶׁהַתְּנַגְלָתָה לוֹ, כְּמוֹ

כַּא רְאָה, פִּינּוּן שְׂרָאָה אַבְרָהָם שְׁלוּט
 הָיָה שָׁב לְסוּרוֹ הָרַע, הָיָה פּוֹחֵד אַבְרָהָם.
 אָמַר, אוֹלֵי חַס וְשָׁלוֹם מִשׁוּם הַחֲבָרוּת עִם
 זֶה אַבְדִּיתִי בְּגַלְלוֹ אֵת הַחֶלֶק הַקְּדוֹשׁ
 שֶׁעַטֵּר אוֹתִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. פִּינּוּן
 שֶׁנִּפְרַד מִמֶּנּוּ, אָמַר לוֹ, שָׂא נָא עֵינֶיךָ
 וְרָאָה מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵתָּה שָׁם.

כְּמוֹ מַה זֶה מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵתָּה שָׁם?
 שְׂנַדְבַּקְתָּ בוֹ בְּתַחֲלָה וְהַתְּעַטְרַת בְּאַמוּנָה

בְּנֵי דְדִרְגָא דָּא קְדַמָּא אֲתַבְּלִיל מִכְּלֵהוּ דְרִגִין וְכִלְהוּ
אֲתַחְזִיזוּן בֵּיהּ, וּבְנֵי כֶּךָ כִּי אֵת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה רוּאָה
וְגו'.

רַבִּי אֶלְעָזָר אֶעְרַע בְּכִי אוֹשְׁפִיזָא בְּלוּד, וְהָוָה עִמִּיהּ רַבִּי
חֲזַקְיָה. קָם בְּלִילֵיא לְמַלְעֵי בְּאוּרֵייתָא, קָם רַבִּי
חֲזַקְיָה גַבִּיהּ. אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּקוּסְטָרָא דְקוּסְטָא
חֲבַרְיָא שְׂכִיחִי.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (שיר השירים ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי
הַיַּעַר וְגו'. כְּתַפּוּחַ, דָּא קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא,
דְּאִיהוּ חֲמִיד וּמִתְעַטָּר בְּגוּזוֹנֵי מְכָל שְׂאָר אֵילָנִין דְּלֹא
אִית דְּדָמֵי לִיהּ. רָשִׁים אִיהוּ מְכָלָא, רָשִׁים הוּא דְלִית
אַחְרָא כּוֹתִיחַ. בְּנֵי כֶּךָ בְּצִלוֹ חֲמִדְתִּי. בְּצִלוֹ וְלֹא
בְּצִלָּא אַחְרָא. בְּצִלוֹ וְלֹא בְּצִלָּא דְשְׂאָר מִמֶּנּוּ. חֲמִדְתִּי,
אִימְתִּי, מִן יוֹמָא דְהָוָה אַבְרָהָם בְּעֶלְמָא דְאִיהוּ חֲמִיד

לשון הקודש

צ.ר.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (שיר ב) כְּתַפּוּחַ
בַּעֲצֵי הַיַּעַר וְגו'. כְּתַפּוּחַ – זֶה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נְחֻמָּד וּמִתְעַטָּר בְּגוּזֵי
מְכָל שְׂאָר הָאֵילָנוֹת שְׂאִין מִי שְׂדוּמָה לוֹ.
רָשִׁים הוּא מִן הַכֹּל, רָשִׁים הוּא שְׂאִין
אַחַר בְּמוֹתוֹ. מִשּׁוּם כֶּךָ בְּצִלוֹ חֲמִדְתִּי.
בְּצִלוֹ וְלֹא בְּצִלָּא שֶׁל אַחַר. בְּצִלוֹ וְלֹא בְּצִלָּא
שֶׁל שְׂאָר הַמִּמְנִים. חֲמִדְתִּי – מִתִּי? מִן

שְׂנַאֲמַר לֵהּ הַנְּרָאָה אֱלִיּוֹ. וּמִשּׁוּם כֶּךָ
אֲשֶׁר אֲתָה רְאָה, מִשּׁוּם שֶׁהַדְּרָגָה
הַרְאָה שׁוֹנָה הַזֶּה נִכְלָלָת מְכָל הַדְּרָגוֹת וְכִלְיָן
נְרָאוֹת בָּהּ. וּמִשּׁוּם כֶּךָ כִּי אֵת כָּל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אֲתָה רְאָה וְגו'.

רַבִּי אֶלְעָזָר נִקְלַע לְבֵית אַבְסִנְיָה בְּלוּד,
וְהָוָה עִמּוֹ רַבִּי חֲזַקְיָה. קָם בְּלִילֵיהּ לְעַסְק
בְּתוֹרָה. קָם רַבִּי חֲזַקְיָה אֱלִיּוֹ. אָמַר לוֹ
רַבִּי אֶלְעָזָר, הַחֲבֵרִים נִמְצְאִים בְּאַרְמוֹן

וְרַחִים לִיּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַהֲבָה כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר, (ישעיה מא) אַבְרָהָם אֹהֲבִי. וּפְרִיז מְתוּק לְחֻבִי, דָּא
 הוּא יִצְחָק דְּאִיהוּ אִיבָא קַדִּישָׁא.

דְּבַר אַחַר בְּצִלוֹ חֲמֵדְתִּי וַיִּשְׁבַּתִּי, דָּא יַעֲקֹב. וּפְרִיז
 מְתוּק לְחֻבִי, דָּא יוֹסֵף הַצַּדִּיק דְּעֵבֶד פִּירִין
 קַדִּישִׁין בְּעֶלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב (בראשית לו) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
 יַעֲקֹב יוֹסֵף. דְּכָל אַנּוּן תוֹלְדוֹת דְּיַעֲקֹב (יוֹסֵף דְּאִיהוּ דְּעֵבֶד
 תוֹלְדוֹת) (נ"א בְּיוֹסֵף הַצַּדִּיק קַיִימִי, דְּעֵבֶד תוֹלְדוֹת כְּעִין כְּלָחוּ) (ד"א ל"ג שְׁבַטִים),
 וּבְגִין כְּדָא אֶקְרוּן יִשְׂרָאֵל עַל שְׂמָא דְּאַפְרִים דְּכְתִיב,
 (ירמיה לא) הֲבֵן יִקִּיר לִי אֶפְרַיִם וְגו'.

דְּבַר אַחַר כְּתֻפוֹת בְּעֵצֵי הַיַּעַר. דָּא אַבְרָהָם. וְדָמִי
 לִיּה לְתֻפוֹת דְּסָלִיק רִיחִין (דף 99 ע"ב) וְאַתְרֵשִׁים
 בְּמַהֲיַמְנוּתָא שְׁלִימָתָא עַל כָּל בְּנֵי דְרִיָּה, וְאַתְרֵשִׁים חַד
 לְעֵילָא, וְאַתְרֵשִׁים חַד לְתַתָּא דְּכְתִיב (יחזקאל ל"ג כ"ד) אַחַד

לשון הקודש

יוֹסֵף. שְׁכַל אוֹתָם הַתּוֹלְדוֹת שֶׁל יַעֲקֹב
 וְיוֹסֵף שֶׁהוּא שְׁעוּשָׂה תוֹלְדוֹת] (נ"א בְּיוֹסֵף הַצַּדִּיק
 הֵם עוֹמְדִים, שְׁעוּשָׂה תוֹלְדוֹת כְּעִין כְּלָסוּ וְד"א
 שְׁבַטִים, וּמִשּׁוּם כְּדָא נִקְרְאוּ יִשְׂרָאֵל עַל שֵׁם
 אֶפְרַיִם, שְׁכַתוּב (ירמיה לא) הֲבֵן יִקִּיר לִי
 אֶפְרַיִם וְגו'.

דְּבַר אַחַר כְּתֻפוֹת בְּעֵצֵי הַיַּעַר - זֶה
 אַבְרָהָם, שְׁדוּמָה לְתֻפוֹת שְׁמַעְלָה רִיחוּת,
 וְנִצְטִיין בְּאִמּוּנָה שְׁלָמָה עַל כָּל בְּנֵי דוֹרוֹ,

הַיּוֹם שֶׁהָיָה אַבְרָהָם בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא נִחְמַד
 וְאֵהֵב אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַהֲבָה,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מא) אַבְרָהָם אֹהֲבִי.
 וּפְרִיז מְתוּק לְחֻבִי - זֶה הוּא יִצְחָק, שֶׁהוּא
 פְּרִי קְדוּשׁ.

דְּבַר אַחַר בְּצִלוֹ חֲמֵדְתִּי וַיִּשְׁבַּתִּי - זֶה
 יַעֲקֹב. וּפְרִיז מְתוּק לְחֻבִי - זֶה יוֹסֵף
 הַצַּדִּיק שֶׁעָשָׂה פְרוֹת קְדוּשִׁים בְּעוֹלָם, וְעַל
 זֶה כְּתוּב (בראשית לו) אֵלֶּה הַתּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב

הָיָה אַבְרָהָם. מָאִי טַעְמָא הָוָה אֶחָד. דְּלֹא הָוָה אַחְרָא
 בְּעֵלְמָא דִּי סָלִיק לְמַהִימְנוּתָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בַר
 אִיתּוּ. אָמַר לִיה רַבִּי חֲזַקְיָה וְהָא כְּתִיב וְאֵת הַנֶּפֶשׁ
 אֲשֶׁר עָשׂוּ בַחֲרֹן. אָמַר לִיה עַד כַּעַן אֲנֹנִי לֹא הָוִו
 בְּדַרְגִּין עֲלָאִין דְּאִתְעַטֵּר בְּהוּ אַבְרָהָם.

לְבַתָּר אָמַר לִיה תּוּ שְׂמַעְנָא דְלֹא אֶקְרִי אַבְרָהָם
 אֶחָד עַד דְּאִסְתַּלַּק בְּיַצְחָק וַיַּעֲקֹב. כִּינּוּן
 דְּאִסְתַּלַּק בְּיַצְחָק וַיַּעֲקֹב (נ"א וְהָא) וְהוּוּ בְלָהוּ תְלַתְהוּן
 אַבְהוֹן דְּעֵלְמָא כִּדִּין אֶקְרִי אַבְרָהָם אֶחָד. וְכִדִּין הוּא
 תְּפִיחַ בְּעֵלְמָא רָשִׁים מְפַל כִּנּוּי עֵלְמָא. אָמַר לִיה שְׂפִיר
 קָא אַמְרַתִּי.

דְּכָר אַחַר כְּתִיבָתָא בְּעֵצֵי הַיַּעַר דָּא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.
 כִּן דוּדֵי דָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. בְּעֵלּוּ דָא קַדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא. חֲמֵדְתִּי וַיִּשְׁבַּתִּי, בְּיוֹמָא דְאַתְגְּלִי קַדְשָׁא

לשון הקודש

נִקְרָא אַבְרָהָם אֶחָד עַד שְׁהִתְעַלָּה בְּיַצְחָק
 וַיַּעֲקֹב. כִּינּוּן שְׁהִתְעַלָּה בְּיַצְחָק וַיַּעֲקֹב וְהוּוּ
 שְׁלִשְׁתָּם אֲבוֹת הָעוֹלָם, אִזְ נִקְרָא אַבְרָהָם
 אֶחָד. וְאִזְ הוּא תְּפִיחַ בְּעוֹלָם, מַצִּין מְפַל
 בְּנֵי הָעוֹלָם. אָמַר לוֹ, יִפְהָ אַמְרַתִּי.

דְּכָר אַחַר, כְּתִיבָתָא בְּעֵצֵי הַיַּעַר - זֶה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. כִּן דוּדֵי - זֶה הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. בְּעֵלּוּ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 חֲמֵדְתִּי וַיִּשְׁבַּתִּי - כִּינּוּן שְׁנַגְלָה הַקְּדוֹשׁ

וְנִרְשָׁם אֶחָד לְמַעְלָה וְנִרְשָׁם אֶחָד לְמַטָּה,
 שְׁכַתּוּב אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם. מַה תַּטְעֵם
 הָיָה אֶחָד? שְׁלֹא הָיָה אַחַר בְּעוֹלָם שְׁעַלָּה
 לְאַמּוֹנֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּרַט לוֹ. אָמַר
 לוֹ רַבִּי חֲזַקְיָה, וְהָרִי כְּתוּב וְאֵת הַנֶּפֶשׁ
 אֲשֶׁר עָשׂוּ בַחֲרֹן? אָמַר לוֹ, עַד כַּעַת הֵם
 לֹא הָיוּ בְּדַרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁהִתְעַטֵּר בְּהֵם
 אַבְרָהָם.

אַחַר כֵּן אָמַר לוֹ, עוֹד שְׂמַעְתִּי, שְׁלֹא

בְּרִיךְ הוּא עַל טוֹרָא דְּסִינֵי וְקִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא
וְאָמְרוּ (שמות כד) נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע.

וּפְרִי'וֹ מִתּוֹק לְחֵבִי. אֵלִין מְלִין דְּאוֹרֵייתָא דְּכִתִּיב בְּהוּ
(תהלים יט) וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנוֹפֶת צוּפִים. דְּבַר
אַחַר וּפְרִי'וֹ מִתּוֹק לְחֵבִי, אֵלִין נִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא
דְּכִלְהוּ אִיבָא דְּעוֹבְדוֹי דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְקִיָּמִי עִמִּיהָ
לְעֵילָא.

תָּא חַזִּי, כָּל נִשְׁמָתִין דְּעֵלְמָא דְּאֲנוּן אִיבָא דְּעוֹבְדוֹי
דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלָהוּ חַד בְּרוּא חַד, וְכַד
נִחְתִּי לְעֵלְמָא כְּלָהוּ מִתְּפָרְשִׁין בְּגוּנִין דְּבַר וְנוֹקְבָא,
וְאֲנוּן דְּבַר וְנוֹקְבָא מְחַבְּרִין בְּחַדָּא.

וְתָא חַזִּי, תִּיאוּבְתָא דְּנוֹקְבָא לְגַבִּי דְּכוּרָא עָבִיד נְפֶשׁ.
וְתִיאוּבְתָא דְּדְכוּרָא לְגַבִּי נוֹקְבָא עָבִיד נְפֶשׁ.
וְרַעוּתָא דְּתִיאוּבְתָא דְּדְכוּרָא לְגַבִּי נוֹקְבָא וְאִתְּדַבְּקוּתָא

לשון הקודש

בַּא רְאָה, כָּל נִשְׁמוֹת הָעוֹלָם שְׁהוּן פְּרִי
מַעֲשֵׂיו שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּלֵן אַחַד
בְּסוּד אַחַד. וּכְשִׁינְרָדוֹת לְעוֹלָם, כְּלֵן
נִפְרָדוֹת בְּגוּנִים זָכָר וְנִקְבָּה, וְהֵן זָכָר
וְנִקְבָּה מְחַבְּרוֹת יַחַד.

וּבַא וְרְאָה, תְּשׁוּבָת הַנִּקְבָּה לְזָכָר עוֹשֶׂה
נְפֶשׁ, וְתְשׁוּבָת הַזָּכָר לְנִקְבָּה עוֹשֶׂה נְפֶשׁ.
וְהַרְצוּן שֶׁל תְּשׁוּבָת הַזָּכָר לְנִקְבָּה

בְּרוּךְ הוּא עַל הַר סִינֵי וְקִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל
תּוֹרָה וְאָמְרוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע (שמות כד).

וּפְרִי'וֹ מִתּוֹק לְחֵבִי – אֵלִין דְּבַרֵּי הַתּוֹרָה
שְׁכֵתוֹב בְּהֵם (תהלים יט) וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ
וְנִפֶת צוּפִים. דְּבַר אַחַר וּפְרִי'וֹ מִתּוֹק לְחֵבִי
– אֵלִין נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים שְׁכֵלֵן פְּרִי
מַעֲשֵׂיו שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְעוֹמְדוֹת
עִמּוֹ לְמַעְלָה.

דִּילִיָּה בָּהּ, אֶפִּיק נַפְשׁ. וְכָלִיל תִּיאֻבְתָּא (נ"א תיאובתיה)
 דְּנוֹקְבָא וְנָטִיל לָהּ. וְאַתְכְּלִיל תִּיאֻבְתָּא תַתָּא
 בְּתִיאֻבְתָּא דְלַעִילָא וְאַתְעֵבִידוּ רַעוּתָא חָדָא בְּלָא
 פִּירוּדָא.

וּבְדִין (נְטִיל) כָּלִיל כְּלָא נּוֹקְבָא וְאַתְעֵבֶרֶת מִן דְּכוּרָא
 וְתִיאֻבְתִּין דְּתַרוּוּיָּהּ מִתְדַבְּקִין בְּחָדָא, וְעַל דָּא כְּלָא
 כָּלִיל דָּא בְּדָא. וְכֵד נִשְׁמַתִּין נְפֻקִין דְּכֵר וְנוֹקְבָא בְּחָדָא
 נְפֻקִין. לְבַתָּר פִּינֹן דְּנַחְתִּי מִתְפָּרְשֵׁן דָּא לְסַטְרָא דָּא וְדָא
 לְסַטְרָא דָּא, וְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְזוּנֹג לֹון לְבַתָּר. וְלָא
 אֲתִיָּהִיב זְוּנָא לְאַחְרָא אֶלָּא לְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּלַחֲזוּדֵי, דְּאִיהוּ יַדַּע זְוּנָא דְלַהוֹן לְחַפְרָא לֹון כְּדָקָא
 יָאוּת.

זְבֻאָה הוּא בַר נֶשׁ דְּזָכִי בְּעוֹבְדֵי וְאַזִּיל בְּאוּרַח קְשׁוּט
 בְּגִין דְּאַתְחַבֵּר נַפְשׁ בְּנַפְשׁ כְּמָה דְּהוּא
 מַעִיקְרָא, דְּהָא אִי זָכִי בְּעוֹבְדֵי דָּא הוּא בַר נֶשׁ שְׁלִים

לשון הקודש

זָכֵר וְנֻקְבָּה. אַחַר כָּךְ, פִּינֹן שְׂיֻרְדוּת,
 נְפֻרְדוּת זֵו לְצַד זֵה וְזֵו לְצַד זֵה, וְהַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְזוּנֵג אוֹתָן אַחַר כָּךְ. וְהַזְוּנֵג לֹא
 נִתֵּן לְאַחַר, אֶלָּא לְקֻדוּשׁ—בְּרוּךְ—הוּא
 לְבִדּוּ, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ אֵת זְוּנָם לְחַבֵּר אוֹתָם
 כְּרָאוּי.

אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שְׁזוּכָה בְּמַעֲשָׂיו וְהוֹלֵךְ
 בְּדַרְךְ הָאֲמֵת כְּדֵי שֶׁתִּתְחַבֵּר נַפְשׁ בְּנַפְשׁ

וְהַתְדַבְּקוּתוֹ בָּהּ מוֹצִיָּאָה נַפְשׁ, וְכוּלָּל
 תְּשׁוּבָת וְתְשׁוּבָתוֹ הַנְּקֻבָּה וְנָטִיל אוֹתָהּ.
 וְנִכְלָלֶת הַתְּשׁוּבָה הַתְּחַתּוּנָה בְּתְשׁוּבָה
 שְׁלֻמְעֵלָה, וְנַעֲשִׂית רְצוֹן אַחַד בְּלִי פְרוּד.
 וְאִזּוּ וְנָטִיל כּוּלָּל הַכֹּל נְקֻבָּה, וּמִתְעַבְּרֶת
 מִן הַזָּכֵר, וְהַתְּשׁוּבָה שֶׁל שְׂגִיחָם נְדַבְּקוּת
 יַחַד, וְעַל כֵּן הַכֹּל כְּלוּל זֵה עִם זֵה.
 וּכְשֶׁהַנְּשָׁמוֹת יוֹצְאוֹת, הֵן יוֹצְאוֹת יַחַד

בְּדָקָא יָאוּת. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב וּפְרִיז מְתוּק לְחֶבִי. דִּהוּא
בְּתַקוּנָא מְבָרַךְ לְאַתְּבָרְכָא מִיָּה עֲלֵמָא, בְּגִין דְּכֻלָּא
בְּעוּבְדִין דְּבַר נָשׁ תִּלְיָא אִי זָכִי אִי לָא זָכִי.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה הָכִי שְׁמַעְנָא דְכְתִיב, (הושע יד) מִמְּנֵי
פְּרִיךְ נִמְצָא. קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לִיה
לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל מִמְּנֵי וּדְאִי פְּרִיךְ נִמְצָא. פְּרִי נִמְצָא
לָא כְּתִיב אֱלָא פְּרִיךְ. הֵהוּא תִיאַוּבְתָּא דְנוּקְבָא דְעֵבִיד
נֶפֶשׁ וְאַתְּפִלִּיל בְּתוּקְפָא דְדְכוּרָא וְאַתְּפִלִּיל נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ
וְאַתְּעֵבִידוּ חַד פְּלִיל דָּא בְּדָא כְּדָאמְרִן. לְבַתַּר אֲשַׁתְּפַחוּ
תְּרוּוּיָהוּ בְּעֲלֵמָא, וּדְא בְּחִילָא דְדְכוּרָא אֲשַׁתְּכַח אִינָא
דְנוּקְבָא.

דְּבַר אַחַר בְּתִיאַוּבְתָּא דְנוּקְבָא אֲשַׁתְּכַח אִינָא
דְדְכוּרָא. דְּאִי לָאו תִיאַוּבְתָּא דְנוּקְבָא לְגַפִּי

לשון הקודש

פְּרִיךְ נִמְצָא. לָא כְּתוּב פְּרִיז נִמְצָא, אֱלָא
פְּרִיךְ. אוּתָהּ תִשׁוּקַת הַנְּקֵבָה שְׁעוּשָׁה
נֶפֶשׁ וְנִבְלָלַת בְּכַח הַזְכָּר, וְנִבְלָלַת נֶפֶשׁ
בְּנֶפֶשׁ, וְנַעֲשׂוֹת אַחַת כּוֹלֵלַת זֹו בְּזוֹה, כְּפִי
שְׁאֲמַרְנֵנוּ. לְאַחַר מִכֵּן נִמְצָאִים שְׁנֵיהֶם
בְּעוֹלָם, וּדְאִי בְּכַח הַזְכָּר נִמְצָא פְּרִי
הַנְּקֵבָה.

דְּבַר אַחַר, בְּתִשׁוּקַת הַנְּקֵבָה נִמְצָא פְּרִי
הַזְכָּר, שְׁאֵם לָא תִשׁוּקַת הַנְּקֵבָה לְזָכָר,

כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּתַחֲלָה. שְׁהָרִי אִם הוּא זוּכָה
בְּמַעֲשָׂיו, וְהוּ אָדָם שְׁלָם פְּרָאוּי. וּמִשׁוּם
כֶּךָ כְּתוּב וּפְרִיז מְתוּק לְחֶבִי, שְׁהוּא
בְּתַקוּן מְבָרַךְ שְׁוִיתְבְּרַךְ מִמְּנֵי הָעוֹלָם,
מִשׁוּם שֶׁהִבֵּל תִּלְוִי בְּמַעֲשֵׂי הָאָדָם אִם
זוּכָה וְאִם לָא זוּכָה.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, כֶּךָ שְׁמַעְתִּי, שְׁכְּתוּב
(הושע יד) מִמְּנֵי פְּרִיךְ נִמְצָא. הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אָמַר לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וּדְאִי מִמְּנֵי

דְּכוּרָא לָא אֲתַעְבִּידוּ פִּירִין לְעֵלְמִין הָדָא הוּא דְכְתִיב
מִמְנֵי פְרִיךָ נִמְצָא:

וַיְהִי בְיָמֵי אֲמֶרְפֶּל מֶלֶךְ שְׁנַעַר וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פִתַּח
(ישעיה מא) מִי הָעִיר מִמְּזֻרַח צֶדֶק יִקְרָאֶהוּ לְרַגְלוֹ
וְגו'. הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ תְּבַרִיָּא. אֲבָל הָאִי קָרָא בְּרִזָּא
דְּחֻבְמַתָּא אִיהוּ. דְּהָא תְּנִינָן שְׁבַעָה רְקִיעִין עֲבַד קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא, וְכִלְהוּ לְאַשְׁתְּמוּדַע יִקְרָא דְקְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ קַיִמִין לְאוֹדְעָא רִזָּא דְמַהִימְנוּתָא
עֲלָאָה.

תָּא חֲזִי, אִית רְקִיעָא עֲלָאָה סְתִים לְעֵילָא מְנִיִּיהוּ דְאַנּוּן
שְׁבַעָה, וְדָא הוּא רְקִיעָא דְדַבְרָ לֹון וְנָהִיר לֹון
לְכִלְהוּ, וְדָא לָא אֲתִיִּדַע, וְקַיִמָא בְּשַׁאֲלַתָּא דְלָא יְדִיעָא,
בְּגִין דְּאִיהוּ סְתִים וְעַמִּיק, וְכִלְא תְּוֹהִין עֲלִיהִ, וּבְגִין כְּדָ
אַקְרִי מ"י, כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ דְכְתִיב, (איוב לח) מִכֶּטֶן מִי יֵצֵא

לשון הקודש

וְכִלְס עוֹמְדִים לְהוֹדִיעַ אֶת סוּד הָאֲמוּנָה
הָעֲלִיוֹנָה.

בַּא רְאָה, יֵשׁ רְקִיעַ עֲלִיוֹן נִסְתָּר לְמַעְלָה
מֵאוֹתָם הַשְּׁבַעָה, וְזֶה הוּא הָרְקִיעַ
שְׁמֵנְהִינָם וּמֵאִיר לְכִלְס, וְזֶה אֵינוֹ נוֹדַע,
וְעוֹמֵד בְּשַׁאֲלָה שְׁלֵא יְדוּעָה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
נִסְתָּר וְעַמִּיק, וְכִלְס תְּמַהִים עֲלָיו. וּמִשּׁוּם
כְּדָ נִקְרָא מ"י, כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּהָ שְׁכָתוּב (איוב
לח) מִכֶּטֶן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶת, וְנֶאֱמַר. וְזֶה הוּא

לָא נַעֲשׂוּ פְרוֹת לְעוֹלָמִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב
מִמְנֵי פְרִיךָ נִמְצָא.

וַיְהִי בְיָמֵי אֲמֶרְפֶּל מֶלֶךְ שְׁנַעַר וְגו'. רַבִּי
יוֹסִי פִתַּח, (ישעיה מא) מִי הָעִיר מִמְּזֻרַח צֶדֶק
יִקְרָאֶהוּ לְרַגְלוֹ וְגו'. אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֵרוֹ
הַחֲבֵרִים. אֲבָל הַפְּסוּק הַזֶּה הוּא בְּסוּד
שֶׁל הַחֲכָמָה, שֶׁהִרִי שְׁנִינּוּ, שְׁבַעָה רְקִיעִים
עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה, וְכִלְס
לְהוֹדִיעַ אֶת כְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,

הַקָּרָה וְאֶתְמָר, וְהֵאֵי הוּא רְקִיעָא עֲלָאָה (דף 19 ע"א) דְּקַיִמָא
עַל כָּל אַנּוּן שְׁבַעָה.

וְאֵית לְתַתָּא רְקִיעָא דְאֵיהּ תַּתָּאָה מִכְּלָהּ וְלֹא נָהִיר,
וּבְגִין דְאֵיהּ תַּתָּאָה דְלֹא נָהִיר, הֵהוּא רְקִיעָא
דְעֲלִיָּיהּ אֶתְחַבֵּר בֵּיהּ, וְאֵלִין תִּרִין אֶתְוּון כְּלִיל לֹון בְּגִיָּיה
וְאֶקְרִי יָם, דְּהֵהוּא רְקִיעָא עֲלָאָה דְאֶקְרִי מִי.

בְּגִין דְכָל אַנּוּן רְקִיעִין אַחֲרֵינָן אֶתְעֵבִידוּ נַחֲלִין וְעֲאֵלִין
לְגַבִּיָּיהּ, וּכְדִין אֵיהּ יָם עֲלָאָה וְעַבֵּד אֵיבִין וְנוּגִין
לְזַנְיָהּ, וְעַל דָּא אָמַר דָּוִד (תהלים קד) זֶה הַיָּם גְּדוֹל וּרְחֵב
יָדַיִם שָׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדוֹלוֹת.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה מא) מִי הָעִיר מִמְּזֻרָה צָדֵק יִקְרָאָהּ
לְרַגְלוֹ. מִי הָעִיר מִמְּזֻרָה. דָּא אַבְרָהָם. צָדֵק
יִקְרָאָהּ לְרַגְלוֹ. (נ"א דָּא שָׂרָה, ד"א צָדֵק יִקְרָאָהּ לְרַגְלוֹ וְגו') דָּא הוּא

לשון הקודש

נַעֲשִׂים נַחֲלִים וְנִכְנָסִים אֵלָיו, וְאִזּוּ הוּא
הַיָּם הָעֲלִיּוֹן, וְעוֹשֶׂה פְרוֹת וְדַגִּים
לְמִינֵיהֶם. וְעַל זֶה אָמַר דָּוִד (תהלים קד) זֶה
הַיָּם גְּדוֹל וּרְחֵב יָדַיִם שָׁם רָמַשׁ וְאִין
מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדוֹלוֹת.

וְעַל זֶה כְּתוּב (ישעיה מא) מִי הָעִיר מִמְּזֻרָה
צָדֵק יִקְרָאָהּ לְרַגְלוֹ. מִי הָעִיר מִמְּזֻרָה -
זֶה אַבְרָהָם. צָדֵק יִקְרָאָהּ לְרַגְלוֹ - וְנ"א ז'ו
שָׂרָה. ד"א צָדֵק יִקְרָאָהּ לְרַגְלוֹ וְגו' זֶה הוּא

הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן שְׁעוֹמֵד עַל כָּל אוֹתָם
הַשְּׁבַעָה.

וַיֵּשׁ לְמִטָּה רְקִיעַ שְׁהוּא תַּחְתּוֹן מִכְּלָם
וְלֹא מֵאִיר. וּמִשׁוּם שְׁהוּא תַּחְתּוֹן שְׁלֹא
מֵאִיר, אוֹתוֹ הַרְקִיעַ שְׁעֲלִיָּהֶם מִתְחַבֵּר
עִמוֹ, וּשְׁתֵּי הָאוֹתִיוֹת הִלְלוּ הוּא כּוֹלָלָם
בְּתוֹכוֹ, וְנִקְרָא יָם, שְׁאוֹתוֹ הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן
שְׁנִקְרָא מִי.

מִשׁוּם שְׁכָל אוֹתָם הַרְקִיעִים הָאֲחֵרִים

רְקִיעָא תַתָּאָה דְבִלְהוּ רְקִיעִין דְאִתְעֵבִיד יָם.

יִתְּן לְפָנָיו גּוֹיִם. מָאן הָאֵי, הוּא רְקִיעָא תַתָּאָה דְאִמְרֵן
 דְעֵבִיד נּוֹקְמִין וְאַפִּיל שְׁנַאִין. וּבְהָאֵי אֲשֶׁתַּבַּח דְדוּד
 וְאָמַר (תהלים יח) וְאִיבֵי נְתַתָּה לִי עֶרְף וּמִשְׁנַאי אֲצִמִיתֶם.
 (ישעיה מא) יִתְּן לְפָנָיו גּוֹיִם. אֵלִין אַנּוּן עִמִּין דְהוּא רְדִיף
 עֲלֵיהוֹן אֲבֵרָהֶם וְקֹדֶשָׁא בְרִיד הוּא הוּא קְטִיל לֹון. (ומלכים
 ירד. (מאי ירד אלא) אֵלִין מְלָכִים דְמִמֶּנּוּן לְעֵילָא עֲלֵיהוּ. יִתְּן לְפָנָיו גּוֹיִם, אֵלִין עִמִּין דְלַתַּתָּא)
 וּמְלָכִים יִרְדֵּי אֵלִין מִמֶּנּוּן רַבְרָבֵן דְלְעֵילָא. דְכִד עֵבִיד
 קֹדֶשָׁא בְרִיד הוּא דִינָא בְעֵלְמָא (ד"א בְעֵמָא) בְּכֹלָא עֵבִיד
 דִינָא בְעֵילָא וְתַתָּא.

יִרְדְּפֶם יַעֲבוֹר שְׁלוֹם אֶרֶץ בְּרַגְלֵיו לֹא יָבֹוא (ישעיה מא ג).
 יִרְדְּפֶם דָּא אֲבֵרָהֶם. דְאֲבֵרָהֶם הוּא רְדִיף לֹון,
 וְקֹדֶשָׁא בְרִיד הוּא הוּא עֵבִר קְמִיָה וְקְטִיל לֹון. דְכִתִּיב

לשון הקודש

אוֹתָם. וּמְלָכִים יִרְדֵּי, (מה זה ירד? אלא) אֵלוּ הַמְּלָכִים
 שְׂמִמְנִים לְמַעַלָּה עֲלֵיהֶם. יִתְּן לְפָנָיו גּוֹיִם - אֵלוּ
 הָעַמִּים שְׂלֻמְטָה וּמְלָכִים יִרְדֵּי - אֵלוּ הַמְּמַנִּים
 הַגְּדוֹלִים שְׂלֻמְטָה. שְׂכַאֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה דִין בְּעוֹלָם וְד"א בְּעַם,
 הוּא עוֹשֶׂה דִין בְּכָל, בְּמַעַלָּה וּבְמַטָּה.

(ישעיה מא ג) יִרְדְּפֶם יַעֲבוֹר שְׁלוֹם אֶרֶץ
 בְּרַגְלֵיו לֹא יָבֹוא, (ישעיה מא ג). יִרְדְּפֶם - זֶה
 אֲבֵרָהֶם, שְׂאֲבֵרָהֶם הִיָּה רוּדְף אוֹתָם,

הַרְקִיעַ הַתַּתְּחוֹן שֶׁל כָּל הַרְקִיעִים שְׂנַעֲשֶׂה
 יָם.

יִתְּן לְפָנָיו גּוֹיִם, מִי זֶה? הוּא הַרְקִיעַ
 הַתַּתְּחוֹן שְׂאִמְרֵנוּ, שְׂעוֹשֶׂה נְקֻמָּה וּמְפִיל
 שְׁנַאִים. וּבְזֶה הַשְּׁתַּבַּח דְדוּד וְאָמַר (תהלים
 ח) וְאִיבֵי נְתַתָּה לִי עֶרְף וּמִשְׁנַאי
 אֲצִמִיתֶם. (ישעיה מא) יִתְּן לְפָנָיו גּוֹיִם - אֵלוּ
 הֵם הָעַמִּים שְׂהִיָּה אֲבֵרָהֶם רוּדְף
 אֲתֵרִיהֶם, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִנֵּה הוֹרֵג